

СИЛАБУС КУРСУ МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ З АНСАМБЛЕМ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 Музичне мистецтво
Освітня програма «Музичне мистецтво естради»,
Рік навчання: IV; Семестр: 7, 8
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська.

Керівники курсу:

Кдирова Інеш Осербаївна

Заслужена артистка України, кандидат мистецтвознавства, доцент,

Контактна інформація: inesh-k@ukr.net

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової естради, Історія української естради, Спеціальний кас за видами, Диригування, Історія світової музики, Історія української музики

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Аналіз концертно-виконавського репертуару, Режисура естради, Виконавська інтерпретація.

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.	ПРН 10
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Вміти здійснювати педагогічну діяльність.	ПРН 13

Відповідно до освітньої програми: «Музичне мистецтво естради» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність	
Загальні компетенції (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 10	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні компетентності (СК)	
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 5	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні та альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.

**Програмні компетентності за професійним стандартом
Перелік трудових функцій**

Компетентності	Шифр
Здатність забезпечувати індивідуальний підхід до учнів	ЗК 1
Здатність підтримувати під час навчання сприятливий психологічний клімат	ЗК 2
Здатність дотримуватися професійних та етичних норм поведінки	ЗК 3
Здатність працювати індивідуально та в команді	ЗК 4
Здатність запобігати виникненню конфліктних ситуацій	ЗК 5
Здатність застосовувати у діяльності професійну термінологію	ЗК 6
Здатність планувати та організовувати діяльність відповідно до обсягу та особливостей завдань	ЗК 7

Трудові функції	Професійні компетентності (за трудовою дією або групою трудових дій)	Знання	Уміння та навички
А. Організація та проведення навчання	А1. Здатність забезпечувати досягнення результатів навчання	А1.31. Предметна область А1.32. Види занять та форми роботи з учнями А1.33. Професійна термінологія А1.34. Зміст, цілі та програмні результати навчання А1.36. Технічні засоби і обладнання, які можуть застосовуватись в освітньому процесі відповідно до виду мистецтва	А1.У1. Володіти фаховими навичками в обсязі необхідному для викладання А1.У2. Організовувати навчальні заняття різних видів А1.У4. Обирати, застосовувати, адаптувати та коригувати методи, прийоми, засоби, технології навчання для забезпечення досягнення учнем програмних результатів навчання А1.У5. Застосовувати під час навчання необхідні технічні

			засоби, обладнання та інструменти A1.У7. Застосовувати різні засоби педагогічної підтримки учнів
	A2. Здатність забезпечувати демонстрування учнем мистецьких досягнень	A2.31. Принципи та методики підготовки до публічних виступів	A2.У1. Готувати учнів до публічного виступу, презентації своїх мистецьких досягнень
	A4. Здатність навчати, вести ділову та професійну комунікацію державною мовою	A4.32. Професійна лексика	A4.У1. Доносити навчальний матеріал до учнів та заохочувати його/її до спілкування державною мовою під час навчання A4.У2. Забезпечувати здобуття учнями початкової мистецької освіти державною мовою. A4.У3. Вести навчальну та службову документацію державною мовою
	A5. Здатність планувати	A5.31. Основи, принципи та етапи планування навчального процесу	A5.У2. Планувати навчальні заняття та форми роботи A5.У3. Скласти робочі навчальні програми
Б. Визначення здібностей учнів та оцінювання їх досягнень у процесі навчання	Б1. Здатність визначати рівень здібностей учнів	Б1.31. Методики, процедури, форми та інструменти визначення спроможності учнів Б1.32. Форми та методи оцінювання навчальних досягнень учнів і розроблення критеріїв оцінювання Б1.33. Критерії та рекомендації щодо оцінювання	
	Б3. Здатність здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання		Б3.У1. Здійснювати моніторинг навчальної діяльності та рівня навчальних досягнень учнів Б3.У2. Прогнозувати результати навчальних досягнень учнів
В. Участь в організації освітнього процесу та методичне забезпечення навчання	В1. Здатність розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали	В1.31. Спеціальна та методична література, а також інші джерела для забезпечення освітнього процесу	В1.У3. Застосовувати інноваційні технології в освітньому процесі В1
Г. Безперервний професійний розвиток	Г1. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному		Г1.У1. Аналізувати та оцінювати результати власної професійної діяльності (з урахуванням результатів навчання учнів), власний рівень професійної компетентності та його вплив на

	професійному розвитку		результати професійної діяльності
--	-----------------------	--	-----------------------------------

Курс «Методика і практика роботи з ансамблем» вивчає принципи та методи роботи з вокальним, інструментальним ансамблем та спрямовується на засвоєння напрямків професійної компетентності, пов'язані з вокально, інструментально-виконавською та музично-педагогічною діяльністю. Об'єктами вивчення є творча діяльність вокального, інструментального колективу, особливості вокально, інструментально-ансамблевого виконавства, його художньо-естетична спрямованість.

Мета навчальної освітнього компоненту: викладання курсу «Методика і практика роботи з ансамблем» має на меті ознайомити здобувачів вищої освіти з багатим вмістом знань з навчальної освітнього компоненту, його основними напрямками і проблемами, котрі завжди мали і мають професійну спрямованість, сприяти формуванню і розвитку у здобувачів вищої освіти теоретичного мислення, здатності вирішення проблемних теоретичних питань практичним шляхом, володіти методологією пізнання та практичної діяльності.

Предмет навчальної освітнього компоненту – основні складові роботи з ансамблем, методичні основи, теоретичні і практичні знання, застосування їх на практиці.

Завдання освітнього компоненту: засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок в роботі з ансамблем: історичних відомостей про становлення жанру ансамблевого виконавства в Україні і світі, складових професійної роботи керівника ансамблю (методика проведення репетиції, розспівування, диригування, читання партитур, аранжування та ін.), формування репертуару та планування концертної діяльності у відповідності до жанрових ознак колективу тощо; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх керівників ансамблю.

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно керувати ансамблем, застосовуючи знання про постановку музичного апарату та розвиток вокально-виконавських вмінь і навичок;
- розкрити основи та принцип роботи керівника ансамблю;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом з методики і практики роботи з ансамблем,
- сформуванню вмінь застосовувати теоретичні знання з методики в роботі з вокальним/інструментальним ансамблем.
- підготувати високопрофесійного керівника музичного колективу (ансамблю) до творчої, педагогічної та концертно-виконавської діяльності.

Методика і практика роботи з ансамблем для майбутніх фахівців галузі культури і мистецтва – це основа, на базі якої відбувається засвоєння дисциплін професійного напрямку та застосування їх на практиці.

Практична спрямованість

Зміст освітнього компоненту полягає у ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними та практичними основами ансамблевого співу як виду мистецтва, його науковим підґрунтям; систематизації знань, удосконалення практичних вокальних, інструментальних навичок набутих під час проходження курсу вокального, інструментального ансамблю; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також формуванні навичок до вивчення навчально-художнього репертуару вокальних, інструментальних ансамблів; формуванню широкого художнього музичного світогляду майбутнього виконавця; вихованні вмінь самостійно мислити, критично аналізувати та інтерпретувати музичні твори; визначати методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти над навчально-методичними матеріалами спеціальних дисциплін; навчити здобувачів вищої освіти складанню та виконанню практичних завдань.

Зміст і структура навчальної освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	години	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. Науково-педагогічні основи організації та роботи навчальних ансамблів IV курс, 7 семестр Змістовий модуль 1			

1	Тема 1. Основні характеристики та ознаки навчального ансамблю.	5	Опрацювання наукової та методичної літератури. Проектна діяльність
2, 3	Тема 2. Функції навчального вокального/інструментального ансамблю.	7	Опрацювання наукової та методичної літератури. Проектна діяльність
4, 5	Тема 3. Принципи діяльності навчального вокального / інструментального ансамблю.	7	Опрацювання наукової та методичної літератури. Проектна діяльність
6	Тема 4. Особливості вокального/інструментального складу музичних колективів.	6	Опрацювання наукової та методичної літератури. Реферат
7	Тема 5. Виконавські аспекти ансамблевої роботи.	5	Опрацювання наукової та методичної літератури.
8	Тема 6. Кількісний та якісний склад ансамблю. Комплектація вокальних/інструментальних груп.	9	Опрацювання наукової та методичної літератури. Проектна діяльність
Змістовий модуль 2			
9, 10	Тема 7. Наявність відповідних музичних інструментів та матеріальної бази.	7	Проектна робота. Прослухати аудіо-, відеозаписи, різноманітних за видами колективів. Проаналізувати особливості звучання, виконання.
11, 12, 13	Тема 8. Напрями роботи з аматорськими колективами.	7	Опрацювання наукової та методичної літератури. Проектна діяльність Конспектування першоджерел.
14, 15, 16	Тема 9. Специфіка роботи з професійним художнім колективом.	7	Аналіз методичної та наукової літератури з питання значення історико-культурних явищ та процесів ансамблевого мистецтва України, вписуючи їх у європейський і світовий контекст. Доповідь
	Модульний контроль знань. Диференційований залік.		
МОДУЛЬ 2. Організація навчальних занять з ансамблем. Навчально-виховний етап роботи з ансамблем IV курс 8 семестр Змістовий модуль 3			

1,2	Тема 10. Етапи репетиційної роботи ансамблю	4	Організація навчально-репетиційного процесу. Види репетицій. Опрацювання наукової та методичної літератури. Скласти орієнтовний репертуар різноманітних музичних колективів (дитячий, дорослий) Проектна діяльність
3,4	Тема 10. Репертуар, як важливий елемент мистецького розвитку вокального/інструментального ансамблю.	5	Опрацювання тем лекції, робота з наукової та методичною літературою. Опрацювати партитуру (за вибором здобувача вищої освіти) для ансамблю вокального / інструментального. Визначити технічно-виконавські проблеми, запропонувати ефективні способи їх усунення. Скласти план проведення репетиції. Проектна діяльність
5,6	Тема 11. Етапи репетиційної роботи ансамблю. Розбір музичного твору.	7	Опрацювання теми лекції, робота з наукової та методичною літературою. Оформлення в конспекті тези доповіді.
7,8	Тема 12. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.	7	Опрацювання теми лекції, робота з наукової та методичною літературою. Скласти план проведення репетиції за темою заняття. Проектна діяльність
Змістовий модуль 4			
9,10	Тема 14. Робота над динамікою та тембровою виразністю.	7	Опрацювання теми лекції, робота з наукової та методичною літературою. Скласти план проведення репетиції за темою заняття.
11,12	Тема 15. Робота над художнім змістом обраного твору, його стильовими особливостями.	7	Опрацювання теми лекції, робота з наукової та методичною літературою. Скласти план проведення репетиції за темою заняття. Проектна діяльність.
13,14	Тема 16. Методи репетиційної роботи з ансамблем.	7	Опрацювати наукову та методичну літературу. Визначити основне коло завдань при роботі над твором на початковому, технічному, художньому етапах. Конспект тез дискусії.
15	Тема 17. Концертно-виконавська діяльність ансамблю.	7	Аналіз концертних виступів музичних колективів (за вибором здобувача вищої освіти)
16	Тема 18. Наявність професійної підготовки та особистісних якостей керівника колективу в роботі з ансамблем.	5	Написання есе за темою «Якості керівника колективу»
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
	Атестаційний екзамен		

Самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти у форматі освітнього компоненту «**Методика і практика роботи з ансамблем**» визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем вищої освіти нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача вищої освіти до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту «**Методика і практика роботи з ансамблем**», пропонуються до використання наступні форми:

- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з текстами пісень і записами;
- опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, Інтернет ресурсів, довідкової літератури;
- виконання творчих завдань та їх оформлення;
- складання словника;
- упорядкування інформації про діяльність відомих естрадних ансамблів і викладачів, їх творчого досвіду, праць, методик;
- використання кейс-методів (ситуаційні завдання);
- підготовка інформацій;
- виконання творчих контрольних робіт;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- підготовка доповідей та виступів на здобувачів вищої освіти на наукових конференціях.

При організації самостійної роботи здобувача вищої освіти на засіданнях кафедри передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно з графіком), що зазначається у переліку тем або окремих питань самостійної роботи.

Самостійна робота допоможе активізувати пізнавальну діяльність здобувачів вищої освіти.

Рекомендована література

Основна

1. Бондарчук А. Здобувач вищої освітиський вокально-інструментальний ансамбль як середовище формування майбутнього вчителя музичного мистецтва Інноваційна педагогіка, теорія і методика професійної підготовки Випуск 69. Том 1. 2024
2. Борова, І. Методичні аспекти роботи над ансамблем з вокально-хоровими колективами закладів загальної середньої освіти. <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/8202>
3. Брайченко Т.Ф. Музична інтерпретація. Хрестоматія. Київ: НАКККіМ, 2011.
4. Виконавське музикознавство: Енциклопедичний довідник / ред.- упор. М.А. Давидов. Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2010. 400 с.
5. Вечер Д. В. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора) [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Вечер Дмитро Володимирович ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П.Котляревського. - Х., 2006. - 195 арк.
6. Грібіненко Ю. О. Теоретичні та категоріальні засади музичної текстології як актуальної музикознавчої дисципліни [Текст] : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Грібіненко Юлія Олександрівна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2021. - 38 с.
7. Єргієв І.Д. Аргистичний універсум музиканта-інструменталіста кінця ХХ початку ХХІ століття: дис... докт. мист.: 17.00.03 / НМАУ імені П.І. Чайковського. Київ, 2016. 360 с.
8. Зелений, Я. І. Методичні основи фахової підготовки артиста естрадного вокального ансамблю [Текст] : магістер. робота / Я. І. Зелений ; науковий керівник Н. А. Фоломєєва. – Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. – 61 с.
9. Іонов В. І. Історіографія як основа наукової інтерпретації сучасної української музичної культури [Текст] : дис. ...

- канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Іонов Володимир Ілліч ; Одес. держ. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - О., 2010. - 199 арк.
10. Крицький В. М. Музично-виконавська інтерпретація: педагогічні проблеми музично-виконавської підготовки [Текст] : монографія / В. М. Крицький ; Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. - Ніжин : Вид-во НДУ, 2009. - 158 с.
  11. Коробецька, С. Ю. Оркестровий стиль: теорія, історія, сучасність [Текст] : монографія / С. Ю. Коробецька ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. - 332 с. - Бібліогр.: с. 306-332.
  12. Кузьменко, Ольга. Група "Скрябін" та друзі по сцені [Текст] / [авт. і упоряд.] Ольга Кузьменко. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2016. - 186, [3] с.
  13. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Оркестровий клас: Навчальний посібник/ В.Ф. Кучерук – Редакційно-видавничий відділ —Вежа ВДУ імені Лесі Українки – Л., 2010.
  14. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П., Олексюк О.М. Інструментальний ансамбль: Хрестоматія для вищ. Навч. Закл./ В. Ф. Кучерук, О. М. Олексюк, Н. П. Кучерук.– Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2014. – 148 с
  15. Методика роботи з вокальним ансамблем [Текст] : робоча програма для здобувач вищої освіти спец. 8.020205 "Музичне мистецтво" спеціалізації "Естрадний спів" / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв ; [уклад. Л. В. Терещенко-Кайдан]. - Київ : НАКККіМ, 2013. - 30 с. - Бібліогр.: с. 26.
  16. Овсяннікова-Трель О. А. "Нова простота" як системний жанрово-стильовий феномен в сучасному музичному мистецтві [Текст] : автореф. дис д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Овсяннікова-Трель Олександра Андріївна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2021. - 42 с.
  17. Опарик Л. М. Комунікативний аспект музично-виконавського висловлювання [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Опарик Лариса Миколаївна ; Львівська держ. музична академія ім. М.В.Лисенка. - Л., 2006. - 178 арк.
  18. Орлов В.Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: [Монографія] /Валерій Федорович Орлов /за заг. ред. І.А.Зязюна. — К.: Науковадумка, 2003. — 263, [12] с.
  19. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
  20. Паньків Л.І. Особливості підготовки майбутнього вчителя до керівництва музичними колективами школярів /Л.І. Паньків //Наукові записки: зб. наук.статей. – К.: НПУ, 2003. – Вип. 52. – С. 101-110 с.
  21. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями: монографія. /Т.М. Пляченко. – Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с.
  22. Повзун Л. І. Камерність як жанрово-стильова парадигма інструментально-ансамблевої творчості : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03. — Одеса, 2018
  23. Світайло С. В. Підготовка викладачів музичного мистецтва у класі вокального ансамблю. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2021. № 3. С. 180- 184.
  24. Степурко В.І. Методика і практика роботи з вокальним ансамблем. Методичні рекомендації. Київ: НАКККіМ, 2017.
  25. Шафарчук, Т. Г. (2022). ЕТАПИ РОБОТИ НАД ЯКІСТЮ ТЕМБРОВОГО ЗВУЧАННЯ ВОКАЛЬНОГО АНСАМБЛЯ. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, (207), 359-364.
  26. Шиманський П.Й. Грає інструментальний ансамбль «Експромт»: навч. посіб. для студентів вищих навч. закл. III-IV рівнів акредитації: у 2 ч. Ч I / Петро Йосипович Шиманський. – Луцьк: – Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, 2013. – 142 с.
  27. Федорченко О. С. Феномен вокальної імпровізації в джазі [Текст] : автореф. Дис.канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Федорченко Олександр Сергійович ; Харк. нац. ун-т мистец. ім.І. П. Котляревського. - Х., 2014.
  28. Хе Їн Методологічні засади формування методичної компетентності майбутніх викладачів фортепіано в процесі ансамблевого музикування. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Випуск 4 (141). Одеса, 2022
  29. Черсак О. Особливості виконавського стилю ансамблю “Росинка” та методичні принципи роботи його керівника Христини Михайлюк Молодь і ринок № 4 (224), 2024, с.147-152
  30. Юдзіонюк Н. М. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя у музично- інтерпретаційній діяльності [Текст] : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.04 / Юдзіонюк Наталія Михайлівна ; ДЗ "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського". - О., 2011. - 21с.
  31. Яркіна, Ірина Юріївна.Вокально-інструментальний ансамбль у стилі funk [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Яркіна Ірина Юріївна ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2016. - 17

Допоміжна

1. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів) / В. Г. Антонюк // Підручник. – К. : ЗАТ «Віпол», 2007. – 174 с.
2. Бриліна В., Ставінська Л. Вокальна професійна підготовка вчителя музики / В. Бриліна, Л. Ставінська // Методичний посібник для викладачів та здобувач вищої освіти вищих педагогічних і мистецьких закладів. –

- Вінниця : Нова Книга, 2013. – 96 с.
3. Вокальний ансамбль у школі. — К.: Музична Україна, 1982.
  4. Дорошок В. Д. Сливацький М. Ю. Основи вокально-педагогічної творчості вчителя музики / В. Д. Дорошок, М. Ю. Сливацький. – Івано-Франківськ, 2007.
  5. Драганчук В. М. Музика як фактор психокоригування: історичний, теоретичний і практичний аспекти [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Драганчук Вікторія Миколаївна ; Волинський держ. ун-т ім. Лесі Українки. - Луцьк, 2003. - 235 арк.
  6. Жукова Н. А. Інтерпретація як компонент музичної творчості: естетичний аспект [Текст] : автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08 / Жукова Наталія Анатоліївна ; Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. - К., 2003. - 14 с.
  7. Кушко Я.С. Методика навчання співу: посібник з основ вокальної майстерності / Я.С. Кушко. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2010. – 288с.
  8. Микиша М. Практичні основи вокального мистецтва / М. Микиша. – К. : Музична Україна, 1971. – 90 с.
  9. Можайкіна Н. С. Методика викладання вокалу / Н. С. Можайкіна // Хрестоматія: навчальний посібник. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с.
  10. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник / Н. Овчаренко. - Кривий Ріг: Видавничий дім, 2006. - 116 с.
  11. Орлов В.Ф. Професійне становлення майбутніх вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: [Монографія] /Валерії Федорович Орлов /за заг. ред. І.А.Зязюна. — К.:Наукова думка, 2003. — 263, [12] с.
  12. Основи викладання мистецьких дисциплін: навч. посіб. /за ред. О.П. Рудницької. – К.: АТЗТ “Експрес-об’ява”, 1998. – 183 с.
  13. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
  14. Паньків Л.І. Особливості підготовки майбутнього вчителя до керівництва музичними колективами школярів /Л.І. Паньків //Наукові записки: зб. наук.статей. – К.: НПУ, 2003.– Вип. 52. – С. 101-110 с.
  15. Пляченко Т.М. Підготовка майбутнього вчителя музики до роботи з учнівськими оркестрами та інструментальними ансамблями: монографія. /Т.М. Пляченко. – Кіровоград: «Імекс-ЛТД», 2010. – 428 с.
  16. Старовойтова О. Є. Виконавська інтерпретація [Текст] : навч.-метод. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" спеціалізацій "Академічний спів", "Естрадний спів" / О. Є. Старовойтова ; Луганський національний педагогічний ун-т ім. Тараса Шевченка. - Луганськ : Альма-матер, 2007. - 172 с.
  17. Юцевич Ю. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу / Ю. Юцевич. – К., 1998.

Інформаційні ресурси:

1. <http://korolenko.kharkov.com/> Наукова бібліотека імені В. Г. Короленка
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> - Наукова бібліотека імені В.Вернадського
3. <http://books.khntusg.com.ua/> - Наукова бібліотека ХНТУСГ імені Петра Василенка
4. Нотний матеріал.
5. Навчально-методична література.

Інтернет ресурси:

1. http://www.pivoev.ru/work/w022_c.html
2. <http://www.anm.odessa.ua/miclu-dichko.html-27k>
3. <http://www.edition-peters.de/belaieff>
4. http://www.geocities.com/vadim_larchikov/index.html
5. <http://www.spilka.kompozitorov.jatp.org.ua>

Політика освітнього компоненту

Після опанування навчальної освітнього компоненту «Методика і практика роботи з ансамблем» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- теорію, основні принципи, методи і поняття навчання та професійної діяльності;
- предмет освітнього компоненту, її структуру, категоріальний апарат;
- основні методи в роботі з ансамблем;
- сучасні тенденції розвитку ансамблевого виконавства;
- найбільш відомих авторів вокальних/інструментальних творів;

- виступи відомих колективів, їх творчість та репертуар;
- основні етапи в роботі з ансамблем;
- складові репетиційного процесу;
- засоби музичної виразності;
- стрій;
- особливості ансамблевого звучання;
- досягнення динамічного ансамблю;
- важливість підбору репертуару;
- технічне забезпечення

вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчанні, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів,
- застосовувати інноваційні підходи у роботі та навчанні;
- трансформувати теоретичні знання у практичне застосування;
- робити записи ансамблевого виконання й аналізувати їх;
- аналізувати манеру виконання та прийоми інших виконавців;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- розуміти й об'єктивно оцінювати власні досягнення;
- володіти методологією й методами пізнання творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем, досягнення консенсусу.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Забезпечення проходження курсів неформальної освіти.

Політика щодо контролю навчальних досягнень

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів освіти. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - такі здобувачами вищої освіти – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

Поточний контроль проводиться у формі:

- контроль роботи здобувача вищої освіти на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів здобувачів освіти при обговоренні теоретичних питань (презентації, доповіді та ін.)

Результат поточного контролю проведення оперативних заходів з метою оптимізації перебігу навчального процесу. Позитивну оцінку за поточну роботу здобувач вищої освіти може одержати лише за умови належного відвідування навчальних занять та виконання всіх видів завдань, винесених на поточний контроль.

Семінарське заняття форма навчального заняття, при якій викладач організовує дискусію за попередньо визначеними темами, до котрих здобувач вищої освіти готуються вдома. Семінари мають поглибити, розширити і закріпити знання здобувачів освіти, збагатити їх кругозір, навчити їх мистецтва ведення дискусії та глибокого наукового аналізу явищ, що вивчаються. Викладач на семінарському занятті здійснює контроль за самостійною роботою здобувачів освіти, дає можливість їм не лише висловити свої знання в усній формі, але й апробувати їх. Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або в навчальних кабінетах з однією академічною групою. Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою

освітнього компоненту.

Контроль самостійної роботи. Зміст самостійної роботи над конкретною навчальною дисципліною визначається робочою навчальною програмою освітнього компоненту та методичними рекомендаціями викладача.

Модульний контроль відбувається у формі диференційованого заліку. Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Атестаційний екзамен.

Атестаційний екзамен передбачає перевірку теоретичних знань з педагогіки та психології, методики викладання фахових дисциплін, методико-виконавського аналізу педагогічного репертуару, методики і практики роботи з ансамблем та опанування здобувачем компетентностями, необхідними для здійснення педагогічної діяльності у сфері вокального чи інструментального мистецтва.

На підставі рішення атестаційної комісії особі, яка успішно виконала освітню програму на першому рівні вищої освіти, присуджується ступінь бакалавра та присвоюється відповідна кваліфікація.

Політика оцінювання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною шкалою, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Аудиторна робота	4	20	4	20
Фронтальне опитування	1	5	1	5
Експрес-опитування по темі заняття	1	5	1	5
Робота на практичних заняттях	4	20	4	20
Проектна робота	2	10	2	10
Самостійна робота	4	20	4	20
Диференційований залік - тестування	1	20	1	20
	17	100	15	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка	Оцінка	Оцінка
--------	--------	--------

в балах	за національною шкалою	за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання диференційного заліку відбувається згідно положення про оцінювання успішності здобувачів освіти, що регламентує таку процедуру: здобувачу освіти, що одержав під час модульного, семестрового контролю незадовільну оцінку дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється ректором Академії.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського».

Політика щодо відвідування занять

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.